

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Інститут енергетичних машин і систем ім. А. М. Підгорного Національної академії наук України
Освітня програма	51848 Математичне моделювання та оптимізація теплових, механічних процесів і складних геометричних структур
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	113 Прикладна математика

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

29.05.2025 р.

Справа № 0961/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 11 "Математика та статистика" у складі:

Мартинюк Ольга Василівна – головуючий,

Здолбіцька Ніна Василівна,

Кагадій Тетяна Станіславівна,

Клесов Олег Іванович,

Ларін Олексій Олександрович,

Майборода Ростислав Євгенович,

за участі запрошених осіб:

Костіков Андрій Олегович – гарант ОП,

Роскладка Андрій Анатолійович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Інститут енергетичних машин і систем ім. А. М. Підгорного Національної академії наук України
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	51848
Назва ОП	Математичне моделювання та оптимізація теплових, механічних процесів і складних геометричних структур
Галузь знань	11 Математика та статистика
Спеціальність	113 Прикладна математика
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 6, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОНП повністю відповідає вимогам 8 рівня НРК, має чітку мету, яка узгоджується зі стратегією ІЕМС НАН України.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній. В ОНП не передбачено присвоєння професійної кваліфікації.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з висновками ЕГ щодо виконання вимог підкритерію.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ГЕР погоджується з висновками ЕГ щодо виконання вимог підкритерію.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР погоджується з висновками ЕГ щодо виконання вимог підкритерію.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП відповідає вимогам законодавства. Стандарт ВО відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Структура ОНП змістовна, логічна та цілком відповідає меті програми і кваліфікаційному рівню.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст програми прямо відповідає предметній області.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Виконання підкритерію забезпечено.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Виконання підкритерію забезпечено.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

На думку ГЕР ОНП потребує розвитку в контексті набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Доцільно посилити ОНП введенням ОК, які б передбачали розвиток навичок презентації, роботі в команді тощо. Такі навички можуть бути корисними в межах підготовки дисертації здобувачами вищої освіти. ГЕР вважає доцільним при наступному перегляді ОНП внести у навчальний план за окремими ОК семінарські заняття, на яких аспіранти зможуть проводити презентації, обговорювати теми з самостійної роботи чи результати виконаних завдань. Доцільно також розглянути можливість увести освітній компонент, наприклад, "Семінар з прикладної математики", де аспіранти, зокрема, будуть доповідати результати своїх наукових досліджень за темою дисертації.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Виконання підкритерію забезпечено.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Навчання за дуальною формою на ОНП не здійснюється. Аспіранти залучаються до наукової роботи через участь у проєктній і прикладній діяльності, що є невід'ємною частиною наукової складової ОНП. ОНП передбачено проходження здобувачами педагогічної практики, тому на сайті НУ має бути розміщено програма практики та відповідне методичне забезпечення щодо організації та проведення педагогічної практики.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Виконання підкритерію забезпечено.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до аспірантури НУ чіткі, зрозумілі, відповідають Порядку прийому та не містять дискримінаційних положень. Програми вступних іспитів затверджені та оприлюднені. Правила прийому до аспірантури НУ розміщені на офіційному сайті.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Виконання підкритерію забезпечено

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Цілком забезпечено

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Виконання підкритерію лише часткове. Нормативна база щодо визнання результатів навчання потребує оновлення: з введенням механізмів, процедур та правил перезарахування та визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Цілком забезпечено. Враховуючи рекомендацію, сформульовану у підкритерію 2.6, ГЕР вважає за доцільне критично віднестись до відсутності практичних та/або лабораторних занять, наголошуючи, що згаданий підхід формує складну та непрозору систему оцінювання набутих результатів навчання під час самостійної роботи. У зв'язку з наведеним вважаємо за доцільне розглянути впровадження практичних або краще семінарських занять за окремими ОК.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ГЕР погоджується з висновками ЕГ щодо виконання вимог підкритерію

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Цілком забезпечено

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Забезпечено частково. Звіт ЕГ та самооцінювання відображають наявність в ІЕМС НАН України низки позитивних практик. Водночас ГЕР відмічає відсутність інформації про підвищення кваліфікації деяких НПП та необхідність доопрацювання переліків рекомендованих джерел у окремих РПНД. У чотирьох РП ОК, представлених ЗВО на акредитацію 31.03.2025, російськомовні видання вказані як основна література. Це є суттєвим недоліком і призводить до грубого порушення прав здобувачів вищої освіти, які здобували загальну середню та вищу освіту українською мовою. Згідно з відповіддю НУ на проєкт рішення ГЕР та результатами обговорення на зустрічі ГЕР з представниками НУ, цей недолік вже усунений і на сайті ІЕМС НАН України <https://ipmach.kharkov.ua/113-прикладна-математика/> представлені РП без російськомовної літератури, затверджені Вченою радою НУ 23.04.2025. Тому ГЕР вважає можливим оцінити відповідність даному підкритерію рівнем В, але факт завантаження "застарілих" документів з некоректними відомостями до загальної акредитаційної справи слід вважати суттєвим недоліком в контексті діяльності внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що відображено у даному висновку ГЕР у 8 критерії.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Цілком забезпечено

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання чітко визначені та дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Поточна атестація здобувачів вищої освіти на засіданні НТПР відбувається двічі на рік. Атестація здобувача включає комплекс послідовних експертних дій щодо оцінювання наукового рівня дисертації на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії та наукових публікацій здобувача, встановлення рівня набуття ним теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей. Ступінь доктора філософії присуджується разовою СВР після успішного виконання здобувачем відповідної ОНП та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР вважає, що до початку 2025-2026 н.р. "Положення про організацію освітнього процесу" має бути доопрацьованим в частині чіткого визначення правил та термінів ліквідації академічних заборгованостей.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Забезпечено, проте ГЕР підтримує зауваження ЕГ, що питання академічної доброчесності доцільно винести і в окремі дисципліни як змістовий модуль.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Кадровий склад ОНП відповідає встановленим законодавством вимогам щодо кваліфікації, наукових здобутків, стажу та професійного досвіду. На ОНП працюють 13 працівників Інституту, зокрема, 11 докторів техн. наук та 2 канд. техн. наук, з них 2 члени-кореспонденти НАНУ, а також 2 кандидати наук, які викладають дисципліни “Філософію науки та культури” і “Іноземна мова за професійним спрямуванням”. Всі викладачі ОНП та керівники аспірантів мають високий рейтинг (h-індекс у Scopus). Отже, НПП спроможні забезпечувати реалізацію освітніх компонентів на належному рівні, що підтверджується їх освітою, науковими ступенями, публікаційною активністю, участю в наукових проєктах і регулярним підвищенням кваліфікації.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Виконання підкритерію забезпечено.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Доцільно розвивати питання залучення професіоналів-практиків для викладання. Наприклад, через запрошення з відкритими лекціями відомих вчених в галузі, зокрема, з партнерських закладів із-за кордону, або з ЗВО України чи НУ НАН України.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Потребує врахування зауваження ЕГ, щодо забезпечення виконання ЛУ та підвищення кваліфікації всіма НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Матеріально технічна база представлена на високому рівні та орієнтована на мету ОНП (обчислювальний кластер, ліцензоване ПЗ). Разом із тим методичне забезпечення ОК потребує суттєвого наповнення та оновлення.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Забезпечено

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Забезпечено

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР погоджується з висновками ЕГ щодо виконання вимог підкритерію

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР погоджується з висновками ЕГ щодо виконання вимог підкритерію

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Відповідає вимогам

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Забезпечено

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Частково. Процедури формальні, а ЕГ відзначає слабку вмотивованість та вплив.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Забезпечена лише формальна сторона питання.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Акредитація первинна, а випускників аспірантури не багато, що забезпечує контроль у робочому на достатньому рівні.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ГЕР має відзначити, що в контексті контролю за контентом і документацією з боку внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності існують суттєві недоліки. Так, система внутрішнього забезпечення якості допустила в межах документів СО поданих на акредитацію та, цілком імовірно, допускала в рамках здійснення освітнього процесу, рекомендації на російськомовну літературу, що є неприпустимим. ГЕР частково погоджується з аргументами наданими ЕГ та Інститутом енергетичних машин і систем ім. А. М. Підгорного НАН України на проєкт зауважень, та вітає вже здійснені виправлення, що відображено в коментарях та оцінках за критерієм 4. Разом із тим, маємо вважати, що вказані недоліки мали системний характер і розповсюджувались не лише на спеціалізовану наукову літературу видатних українських вчених, але й загальні обов'язкові дисципліни, де це є абсолютно неприпустимим та не виправданим. ГЕР з розумінням ставиться до особливостей діяльності наукових установ та труднощів організації навчального процесу, зокрема, необхідності залучення центру гуманітарної підготовки НАН або партнерських ЗВО, але саме система якості ІЕМС НАН України, який представляє ОНП, має(ла) слідкувати за якістю наданих освітніх послуг, змістом та оформленням супровідних документів. Узагальнюючи комплекс зауважень, поданих за критеріями 4.4, 5.3 і 6.4 та зазначених вище, ГЕР вважає, що за 8 критерієм має місце суттєвий недолік, незважаючи на загалом гарну за змістом ОНП, якісний склад наукових керівників аспірантів, високий рівень наукової роботи аспірантів та змістовні аргументи й контраргументи подані на проєкт висновку ГЕР. Додатково зазначаємо, що система якості має більш системно звертати увагу на проведення опитувань серед різних категорій зацікавлених сторін, здійснювати проактивний моніторинг з реалізації ОНП та вчасно реагувати на рекомендації чи виявлені недоліки.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація первинна

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Академічна спільнота демонструє якісний підхід до наукового фундаменту розвитку ОНП, що в контексті освітньої діяльності за 3-м рівнем освіти є визначальний.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в Інститут енергетичних машин і систем ім. А. М. Підгорного НАН України є чіткими та зрозумілими, доступними для усіх учасників освітнього процесу, розташовані на офіційному сайті

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЕГ встановила повну відповідність за підкритерієм

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про освітню програму є загальнодоступною, розміщено на вебсайті у вільному доступі для всіх зацікавлених сторін та учасників освітнього процесу.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Наукова діяльність аспірантів та напрями досліджень їх наукових керівників знаходяться у прямій відповідності, що забезпечено науковими працями та участю у спільних наукових проєктах, які реалізуються в ІЕМС НАН України

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

ІЕМС НАН України має достатню кількість фахівців за спеціальністю 113 «Прикладна математика», здатних увійти до складу разових спеціалізованих вчених рад для захисту дисертаційних робіт здобувачів

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

ІЕМС НАН України забезпечує повну відповідність вимогам підкритерію

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

Забезпечено

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Забезпечено

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Часткова відповідність втому сенсі, що нормативні документи мають бути оновлені та враховувати виклики сучасності, зокрема, регулювати використання технологій генеративного ШІ.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Продовжувати та вдосконалювати практику врахування експертної думки зацікавлених сторін (зокрема, здобувачів та випускників ОНП).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР рекомендує для ОНП набору 2025 року розширити практичну складову підготовки, наприклад, в ОК "Управління інноваційними проєктами" доцільно увести практичні чи семінарські заняття, що забезпечить одночасно покращену практику та розвиток м'яких навичок.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР рекомендує перед початком 2025-2026 н.р. удосконалити внутрішню нормативну базу ІЕМС НАН України в частині розробки окремих положень щодо визнання результатів навчання (формальної, неформальної, інформальної освіт) та узгодити її з рекомендаціями МОН України та процедурами Лісабонської конвенції.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР підтримує рекомендації ЕГ: 1) забезпечити оновлення методичного супроводу освітніх компонентів, зокрема актуалізувати перелік рекомендованих джерел, вилучивши застарілу, радянську та російськомовну літературу, 2) переглянути та суттєво оновити зміст ОК «Філософія науки та культури» (див. стор. 14-15 силабусу 2024 року). ГЕР розуміє, що даний документ не є здобутком ІЕМС НАН України, але ж використовується у навчальному процесі - наполегливо рекомендуємо звернутись до центру гуманітарної освіти НАН України для усунення згаданих недоліків, які кидають тінь на всю академію наук та, на жаль, на результат розгляду поточної акредитаційної справи. 3) удосконалити анкетування аспірантів щодо задоволеності організацією освітнього процесу, формами та методами навчання та проводити їх аналіз для врахування при перегляді ОНП, 4) розглянути можливість запровадження для освітніх компонент такої форми навчання як практичні заняття, зокрема, семінарські заняття.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ГЕР рекомендує до початку 2025-2026 н.р. "Положення про організацію освітнього процесу" має бути доопрацьованим в частині чіткого визначення правил та термінів ліквідації академічних заборгованостей.

Критерій 6. Людські ресурси

Пітримуємо рекомендацію ЕГ: Викладачам ОНП забезпечити виконання принаймні 4 пунктів Ліцензійних умов та підвищувати свою професійну майстерність не рідше ніж один раз за 5 років.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо, суттєву увагу приділити актуалізації та удосконаленню інформційного супроводу та методичного забезпечення освітнього процесу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Системі забезпечення якості освіти рекомендовано здійснювати моніторинг наповнення навчальної документації, змісту та оформлення навчально-методичного забезпечення, а також здійснювати контроль за виконанням вимог нормативних документів МОН. В межах освітнього процесу на третьому рівні вищої освіти (PhD) рекомендована література в ОК має демонструвати та розкривати актуальний стан наукової проблематики, тому рекомендуємо змістити акцент від класичних підручників на сучасні літературні джерела. Використання в освітньому процесі посилань на літературу, видану в радянські часи, та російськомовну літературу є суттєвим недоліком та прямим порушенням нормативних вимог в Україні.

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР підтримує рекомендацію ЕГ: переглянути та удосконалити підхід до розміщення основної інформації про ОНП та інформації про освітні компоненти на сайті ІЕМС НАН України, звернути увагу на зручність та зрозумілість її розташування для зацікавлених сторін (вступники, здобувачі).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Оновити відповідні нормативні документи з урахуванням останніх вимог в контексті антикорупційної політики, унормування наявного та потенційного конфліктів інтересів, використання сучасної термінології щодо академічної доброчесності, а також контролю за використанням генеративного ШІ у дослідженнях.

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР11_ID51848.pdf</i>	1s8nyBUvhYAxnkNAtpIBXSasshvwIclYi1WHXVLSIIk =

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

МАРТИНЮК ОЛЬГА ВАСИЛІВНА